SUBSIDIES IN DE GEMEENTE STADSKANAAL

Rekenkameronderzoek 2026

Juni 2026
Onderzoekers: Erzsi Meerstra-de Haan en Greet Seinen
Namens de rekenkamer Stadskanaal

Inhoudsopgave

Bestuurlijke samenvatting	p. 3
Leeswijzer	p. 5
Hoofdstuk 1 Inleiding	p. 6
Hoofdstuk 2 Generiek subsidiebeleid - bevindingen	p. 10
Hoofdstuk 3 Casusonderzoek	p. 15
Hoofdstuk 4 Eindconclusie	p. 34
Hoofdstuk 5 Aanbevelingen	p. 35
Hoofdstuk 6 Bestuurlijke reactie en nawoord rekenkamer	p. 36
Bijlage 1	p. 41
Bijlage 2	p. 42
Bijlage 3	p. 44

Bestuurlijke samenvatting

De gemeente Stadskanaal verstrekt jaarlijks subsidies aan maatschappelijke organisaties en inwoners om uiteenlopende beleidsdoelen te ondersteunen, zoals kansengelijkheid, participatie, gezondheid en cultuur. Vanuit de gemeenteraad bestaat behoefte aan meer inzicht in de werking van dit instrument en in de mate waarin subsidies bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke doelen. Daarom heeft de Rekenkamer onderzoek gedaan naar het subsidiebeleid en de uitvoering daarvan in de periode 2023–2025. De centrale onderzoeksvraag luidt: in hoeverre is de uitvoering van het subsidiebeleid van de gemeente Stadskanaal doeltreffend, doelmatig en rechtmatig, en hoe wordt de raad hierover geïnformeerd?

Het onderzoek richt zich zowel op het generieke subsidiebeleid als op de uitvoering daarvan in de praktijk. Hiervoor zijn relevante beleidsdocumenten, subsidieregelingen en planning- en controlinformatie geanalyseerd. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met ambtenaren, portefeuillehouders en subsidieontvangers. Ook is onder raadsfracties een uitvraag gedaan naar aandachtspunten en vragen met betrekking tot het subsidiebeleid. Verder is verdiepend dossieronderzoek uitgevoerd naar drie subsidierelaties: voor- en vroegschoolse educatie (VVE/VVE+), de Wmo-voorziening De Regenboog en het bibliotheekwerk van Stichting Biblionet Groningen. Deze casussen geven inzicht in hoe het subsidiebeleid in de praktijk werkt.

Uit het onderzoek blijkt dat de gemeente Stadskanaal beschikt over duidelijke juridische kaders voor het subsidiebeleid. De Algemene subsidieverordening en de bijbehorende subsidieregelingen vormen het fundament voor de uitvoering van subsidies en bieden een helder proces voor aanvraag, beoordeling, verlening en vaststelling. Subsidieontvangers ervaren het subsidieproces en de samenwerking met de gemeente over het algemeen als duidelijk en constructief.

Het onderzoek laat ook zien dat de huidige kaders op onderdelen verouderd zijn. De Algemene subsidieverordening en de meeste subsidieregelingen dateren uit 2018. Sindsdien hebben zich verschillende juridische en beleidsmatige ontwikkelingen voorgedaan, bijvoorbeeld rondom transparante verdeling van subsidies en het bieden van gelijke kansen aan potentiële subsidieaanvragers. De huidige regelingen sluiten niet overal meer goed aan op deze ontwikkelingen. Dit geldt mede omdat sommige subsidieregelingen historisch zijn gegroeid en nog sterk gekoppeld zijn aan specifieke organisaties, terwijl de juridische ontwikkeling juist richting meer open en activiteitsgerichte regelingen gaat. Dit onderstreept de noodzaak om de verordening en subsidieregelingen te actualiseren.

Ook in de uitvoering van het subsidiebeleid zijn enkele kwetsbaarheden zichtbaar. Zo komt naar voren dat subsidievaststellingen niet altijd binnen de wettelijke en verordenings-termijnen plaatsvinden. Personele wisselingen en werkdruk spelen hierbij een rol. Wanneer vaststellingen later plaatsvinden dan voorgeschreven kan dit gevolgen hebben voor de rechtmatigheid van het subsidieproces. Daarnaast maakt de gemeente voor het beheer van subsidies gebruik van een zaaksysteem en niet van een specifiek subsidiebeheersysteem. Hierdoor ontbreekt een integraal overzicht van subsidietrajecten en loopt de monitoring grotendeels via individuele dossiers.

Wanneer wordt gekeken naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van subsidies blijkt dat de activiteiten van subsidieontvangers in de onderzochte casussen over het algemeen aansluiten bij de beleidsdoelen van de gemeente. Het inzicht in de maatschappelijke effecten van subsidies is echter beperkt. Rapportages richten zich vooral op activiteiten, deelnemers en financiële verantwoording, terwijl de bijdrage van subsidies aan het realiseren van beleidsdoelen minder zichtbaar is. Hierdoor is het voor het college en de raad moeilijker om de doeltreffendheid van subsidies goed te beoordelen.

Daarnaast blijkt dat de afweging tussen subsidieverlening en inkoop niet altijd expliciet wordt gemaakt. In sommige subsidierelaties zijn kenmerken zichtbaar die ook passen bij een opdrachtrelatie. In de onderzochte casussen levert dit in de praktijk geen directe problemen op, maar juridisch gezien kan dit in de toekomst risico's met zich meebrengen, bijvoorbeeld wanneer meerdere aanbieders in aanmerking zouden kunnen komen voor dezelfde activiteiten.

De gemeenteraad wordt voornamelijk geïnformeerd over subsidies via de planning- en controlcyclus. Hierdoor heeft de raad goed zicht op de financiële omvang van subsidies. Het inzicht in de inhoudelijke prestaties en maatschappelijke effecten van afzonderlijke subsidierelaties is beperkter. Over subsidies wordt vaak op programmaniveau gerapporteerd, waardoor individuele subsidierelaties minder zichtbaar zijn. Uit een enquête onder raadsfracties blijkt dat er behoefte is aan meer inzicht in wat subsidies concreet opleveren voor inwoners en in hoeverre zij bijdragen aan gemeentelijke ambities.

De Rekenkamer concludeert dat het subsidiebeleid van de gemeente Stadskanaal in hoofdlijnen functioneert en dat subsidierelaties in de praktijk overwegend goed verlopen. Het subsidiebeleid kan op een aantal punten worden versterkt, met name door de beleidskaders te actualiseren, de interne beheersing van het subsidieproces te verbeteren en het inzicht in de effecten van subsidies te vergroten.

Op basis van het onderzoek doet de Rekenkamer een aantal aanbevelingen. Allereerst wordt aanbevolen om de Algemene subsidieverordening en subsidieregelingen te actualiseren, zodat deze beter aansluiten bij actuele wet- en regelgeving en bij de ontwikkeling naar meer open en activiteitgerichte subsidieregelingen. Daarnaast wordt aanbevolen om de termijnbewaking en het overzicht op subsidietrajecten te verbeteren en een expliciet afwegingskader vast te leggen voor subsidie versus opdracht of inkoop. Ook adviseert de Rekenkamer om subsidieregelingen periodiek te evalueren. Tot slot wordt aanbevolen om de informatievoorziening aan de raad te versterken, zodat beter inzicht ontstaat in de resultaten en maatschappelijke effecten van subsidies.

Leeswijzer

Dit rapport is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 1 worden de aanleiding, doelstelling, onderzoeksvragen en onderzoeksaanpak van het onderzoek toegelicht, evenals het normenkader dat is gebruikt bij de beoordeling van het subsidiebeleid.

In hoofdstuk 2 worden de bevindingen over het generieke subsidiebeleid van de gemeente Stadskanaal beschreven. Hoofdstuk 3 bevat de bevindingen uit het casusonderzoek, waarin drie subsidierelaties nader worden onderzocht om inzicht te krijgen in de uitvoering van het subsidiebeleid in de praktijk.

In hoofdstuk 4 worden de hoofdconclusies van het onderzoek gepresenteerd en in hoofdstuk 5 zijn de aanbevelingen van de Rekenkamer opgenomen. Hoofdstuk 6 bevat de bestuurlijke reactie van het college en het nawoord van de Rekenkamer.

De beantwoording van de deelvragen is telkens opgenomen aan het einde van het betreffende hoofdstuk en, bij het casusonderzoek, aan het einde van de betreffende paragrafen. Een uitgewerkt (beknopt) normenkader is opgenomen in bijlage 1. In Bijlage 2 is het subsidie overzicht uit de Programmabegroting 2024 weergegeven. Bijlage 3 bevat een overzicht van de personen die in het kader van dit onderzoek zijn gesproken

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De gemeente Stadskanaal verstrekt jaarlijks subsidies aan maatschappelijke instellingen en inwoners om uiteenlopende beleidsdoelen te ondersteunen, zoals kansengelijkheid, participatie, gezondheid en duurzaamheid. In de programmabegroting wordt inzicht gegeven in de subsidies die hiervoor worden ingezet.

Vanuit de gemeenteraad is behoefte aan meer inzicht in de werking van het subsidie-instrument en de maatschappelijke effecten ervan. Verschillende fracties hebben het onderwerp subsidies onder de aandacht gebracht van de Rekenkamer. Op basis van deze input is het onderwerp opgenomen in het onderzoeksprogramma 2025-2026 van de Rekenkamer.

In het verleden heeft de Rekenkamer al onderzoek gedaan naar de subsidierelatie met Stichting Welstad. Dat onderzoek richtte zich op één specifieke subsidieontvanger. In het voorliggende onderzoek kiest de Rekenkamer voor een bredere insteek. Eerst wordt gekeken naar het subsidiebeleid en het subsidieproces in algemene zin. Vervolgens wordt verdiepend onderzoek gedaan naar een drietal geselecteerde subsidierelaties. Deze subsidies zijn bewust geselecteerd vanwege hun financiële omvang, beleidsmatige betekenis en spreiding over verschillende beleidsterreinen.

Met dit onderzoek beoogt de Rekenkamer de raad inzicht te geven in de mate waarin het subsidiebeleid rechtmatig, doelmatig en doeltreffend wordt uitgevoerd, hoe subsidieontvangers het subsidieproces ervaren en in hoeverre subsidies bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelen. Daarnaast wordt bekeken hoe de informatievoorziening aan de raad is ingericht, zodat de raad zijn kaderstellende en controlerende rol goed kan vervullen.

1.2 Centrale onderzoeksvraag en deelvragen

De centrale onderzoeksvraag van dit onderzoek luidt:

In hoeverre is de uitvoering van het subsidiebeleid van de gemeente Stadskanaal doeltreffend, doelmatig en rechtmatig, en hoe wordt de raad hierover geïnformeerd?

De deelvragen zijn:

<u>Generiek:</u>

1. Wat zijn de (gemeentelijke) kaders voor het subsidiebeleid en -proces?
- Wat zijn gemeentelijke kaders voor het subsidiebeleid?
- Welke processen en afwegingskaders worden door de gemeente toegepast bij het verstrekken van subsidie of het doen van een inkoop?
- In hoeverre is het evalueren van het subsidie-instrumentarium geborgd?
- Zijn er relevante ontwikkelingen ten aanzien van het subsidiebeleid?

Specifiek casussen:

Doeltreffendheid

2. In hoeverre stuurt de gemeente als subsidieverstrekker op het realiseren van de gestelde beleidsdoelen bij de subsidieontvanger?

- In hoeverre is er sprake van een (periodieke) rapportage met gegevens over activiteiten, deelnemers, bedrijfsvoering etc. die de gemeente nodig heeft om de effectiviteit van het beleid inzichtelijk te maken en de efficiency van de gesubsidieerde instelling vast te stellen?
- Hoe is het proces van (periodieke) evaluatie ingericht gelet op de effectiviteit?
- In hoeverre heeft een instelling die subsidie van de gemeente ontvangt zicht op de tevredenheid van eindgebruikers?

Doelmatigheid

3. In hoeverre stuurt de gemeente als subsidieverstrekker op het minimaliseren van de kosten?

- Hoe wordt de afweging inkoop versus subsidieverlening ingericht?
- Hoe wordt geborgd dat alleen de kosten van activiteiten die bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelen gesubsidieerd worden?

Rechtmatigheid

4. In hoeverre wordt bij de uitvoering van het subsidiebeleid gewerkt volgens de gestelde regels?

- Gebeuren de aanvragen, verleningen en vaststellingen tijdig en binnen de gestelde termijnen?
- Bevatten subsidieaanvragen de juiste gegevens en wordt dit voor de verlening vastgesteld?
- Wordt bij de subsidievaststelling (afrekening) gecontroleerd (functiescheiding) of voldaan is aan de bij verlening vastgestelde verplichtingen?
- In hoeverre zijn de aspecten van recht, hoogte en duur met de interne controle voldoende geborgd in het proces?

Perspectief subsidieontvanger

5. In hoeverre bieden de kaders en de uitvoering van het subsidiebeleid de instellingen die subsidie ontvangen transparantie?

- Hoe wordt het subsidieproces bij de instellingen die subsidie ontvangen beleefd?
- In hoeverre zijn de subsidievoorwaarden en administratieve verplichtingen voor subsidieaanvragers duidelijk?
- In hoeverre is de voor de subsidieaanvragers benodigde informatie goed en duidelijk ontsloten door de gemeente?

Informatievoorziening aan de Raad

6. Wat is de kwaliteit van de informatievoorziening aan de Raad?

- Hoe wordt de Raad geïnformeerd over het subsidiebeleid en de uitvoering ervan?
- In hoeverre verkrijgt de Raad inzicht in de effecten van subsidiëring bij het bereiken van maatschappelijke ambities?

1.3 Scope en afbakening

Het onderzoek heeft betrekking op de jaren 2023 tot en met 2025. Dit betekent dat de subsidievaststellingen over de jaren 2023 en 2024 binnen de scope van het onderzoek vallen.

Het onderzoek richt zich zowel op het subsidiebeleid en het subsidieproces in algemene zin als op een verdiepende analyse aan de hand van concrete casussen. Als casussen zijn geselecteerd: (1) VVE/VVE+ (voor- en vroegschoolse educatie), (2) Wmo – de algemene voorziening De Regenboog en (3) Stichting Biblionet Groningen. Deze casussen worden gebruikt om inzicht te krijgen in de uitvoering en doorwerking van het subsidiebeleid in de praktijk.

1.4 Onderzoeksaanpak

Het onderzoek is uitgevoerd in meerdere stappen en maakt gebruik van verschillende onderzoeksmethoden. Allereerst is een documentanalyse uitgevoerd. Hierbij zijn relevante lokale regelgeving, beleidsstukken, subsidieregelingen en planning- en controlinformatie (P&C-documenten) bestudeerd. Deze analyse geeft inzicht in de formele kaders van het subsidiebeleid en de wijze waarop de raad hierover wordt geïnformeerd.

Daarnaast zijn interviews gehouden met betrokkenen binnen de gemeente en, waar relevant, met vertegenwoordigers van de geselecteerde subsidieontvangers. Deze gesprekken bieden inzicht in de uitvoering van het subsidieproces, de gemaakte afwegingen en de ervaringen met het subsidiebeleid in de praktijk.

Ook zijn de raadsfracties in de gelegenheid gesteld om input te leveren op het onderzoek. Van deze mogelijkheid is door een beperkt aantal fracties gebruikgemaakt, mogelijk samenhangend met de periode waarin het onderzoek plaatsvond (rond de gemeenteraadsverkiezingen ‘26).

Voor de drie geselecteerde casussen is aanvullend dossieronderzoek uitgevoerd. Daarbij zijn onder meer subsidieaanvragen, beschikkingen, verantwoordingsstukken en vaststellingsbesluiten onderzocht. Op deze manier wordt concreet inzicht verkregen in de toepassing van het subsidiebeleid binnen individuele subsidierelaties.

De resultaten van de documentanalyse, interviews, de (beperkte) input van raadsfracties en het dossieronderzoek zijn in samenhang beschouwd en vormen gezamenlijk de basis voor de bevindingen en conclusies van dit onderzoek.

1.5 Normenkader

Om het subsidiebeleid en de uitvoering daarvan te kunnen beoordelen, is gewerkt met een compact normenkader. Dit normenkader brengt verschillende invalshoeken samen. Het gaat om wettelijke uitgangspunten, lokale afspraken en regels (zoals de Algemene subsidieverordening, subsidieregelingen en mandaatafspraken) en om criteria die in dit onderzoek centraal staan, zoals doeltreffendheid, doelmatigheid, rechtmatigheid en de informatievoorziening.

Het aparte document *Normenkader* vormt de leidraad voor de beoordeling van de bevindingen en is opgenomen als bijlage 1 bij dit rapport.

In het onderzoek is getoetst aan de hand van een aantal kernpunten. Daarbij is gekeken of:

- er een duidelijke wettelijke basis is en of het juiste instrument wordt gebruikt (subsidie of opdracht/inkoop);
- de kaders voor activiteiten, doelen en voorwaarden helder zijn en de bevoegdheden en mandaten duidelijk zijn vastgelegd;
- het subsidieproces logisch, navolgbaar en zorgvuldig is ingericht, van aanvraag tot vaststelling, en of dit proces tijdig wordt doorlopen;
- controle, evaluatie en de informatievoorziening aan college en raad goed zijn geborgd.

Hoofdstuk 2 Generiek subsidiebeleid - bevindingen

Wat zijn de (gemeentelijke) kaders voor het subsidiebeleid en -proces?

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen ten aanzien van de generieke kaders voor het subsidiebeleid van de gemeente Stadskanaal. De bevindingen in algemene zin worden aan de hand van casussen nader getoetst en beschreven in hoofdstuk 3.

2.1 Kaders voor subsidiebeleid en -proces

Wat zijn de gemeentelijke kaders voor het subsidiebeleid?

Het subsidiebeleid van de gemeente Stadskanaal is opgebouwd uit verschillende lagen. Aan de basis ligt de landelijke wetgeving, gevolgd door de Algemene subsidieverordening gemeente Stadskanaal 2018 (ASV-2018). Daaronder vallen de subsidieregelingen per beleidsterrein en de bijbehorende uitvoeringsafspraken. Samen vormen deze kaders het fundament voor de uitvoering van het gemeentelijke subsidiebeleid.

Wettelijk kader/gemeentelijk kader

De wettelijke basis voor gemeentelijke subsidies is vastgelegd in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Gemeentewet. Deze wetten geven de gemeenteraad de bevoegdheid om verordeningen vast te stellen en dragen het college van B&W op om deze uit te voeren. Voor sommige beleidsterreinen gelden daarnaast specifieke wettelijke regels. Zo zijn voor VVE/VVE+ landelijke kwaliteits- en toezichtseisen van toepassing vanuit de kinderopvang wetgeving. Externe toezichthouders, zoals de GGD, zien toe op de naleving hiervan en spelen een rol bij toezicht en handhaving.

Binnen deze wettelijke kaders heeft de gemeenteraad van Stadskanaal de Algemene subsidieverordening gemeente Stadskanaal 2018 (ASV) vastgesteld. Deze verordening vormt het juridische en procedurele fundament voor alle gemeentelijke subsidies. De ASV regelt onder andere:

- de verdeling van bevoegdheden tussen raad en college;
- algemene regels voor aanvraag, beoordeling, verlening, vaststelling en verantwoording;
- de mogelijkheid om subsidieplafonds vast te stellen;
- gronden voor weigering en intrekking van subsidies;
- verplichtingen rond verantwoording en controle.

Onder de ASV vallen verschillende subsidieregelingen, ingedeeld per beleidsterrein. In deze regelingen wordt de ASV verder uitgewerkt. Zo staan er onder meer de doelstellingen en subsidiabele activiteiten in, wie voor subsidie in aanmerking komt, welke voorwaarden en beoordelingscriteria gelden en hoe hoog de subsidies kunnen zijn. In bijlage 2 is het subsidieoverzicht uit de programmabegroting van 2024 terug te vinden.

Per subsidieregeling kan de gemeente een subsidieplafond vaststellen. Daarmee wordt het maximale beschikbare budget begrensd, meestal per kalenderjaar. In een aantal regelingen van de gemeente Stadskanaal is zo'n plafond rechtstreeks opgenomen. In andere gevallen wordt het subsidieplafond via een apart besluit vastgesteld, bijvoorbeeld door een jaarlijkse vaststelling van subsidieplafonds of via de begrotingskaders.

Mandaat en uitvoering
De bevoegdheden rond subsidiebesluiten zijn vastgelegd in de Mandaat-, volmacht- en machtigingenregeling gemeente Stadskanaal 2019. In deze regeling staat welke besluiten het college zelf neemt en welke besluiten zijn overgedragen aan functionarissen, zoals de directie of afdelingshoofden. Daarbij is ook vastgelegd binnen welke financiële grenzen dit mag en welke uitzonderingen daarop gelden.

2.2 Subsidieproces en afwegingskaders

Welke processen en afwegingskaders worden door de gemeente toegepast bij het verstrekken van subsidie of het doen van een inkoop?

Aanvragen voor subsidies komen digitaal of per post binnen en worden geregistreerd in het zaaksysteem Decos JOIN. Vanaf het moment van registratie start de behandeling van de aanvraag. Beleidsmedewerkers beoordelen de aanvraag aan de hand van de relevante subsidieregeling en – indien van toepassing – de Algemene subsidieverordening (ASV). Bij de beoordeling wordt gekeken of de aanvraag volledig is, of deze past binnen de subsidieregeling en het beschikbare subsidieplafond en of de activiteiten aansluiten bij de beleidsdoelen van de gemeente.

Na de beoordeling wordt een besluit voorbereid over de subsidieverlening. Afhankelijk van de hoogte van het bedrag en de mandaatregeling wordt de beschikking ambtelijk genomen of via een collegevoorstel aan het college van burgemeester en wethouders voorgelegd. Volgens geïnterviewden kunnen subsidies binnen mandaat door de beleidsmedewerker worden afgehandeld, terwijl voor hogere bedragen een collegebesluit nodig is. Bij grotere of complexere subsidies wordt het voorstel juridisch en financieel getoetst voordat besluitvorming plaatsvindt.

Na afloop van de subsidieperiode volgt – afhankelijk van de regeling en de omvang van de subsidie – een vaststellingsfase, waarbij de subsidieontvanger een inhoudelijke en financiële verantwoording indient. Op basis daarvan wordt beoordeeld of de subsidie rechtmatig is besteed en of deze kan worden vastgesteld. Bij sommige grotere subsidierelaties, zoals in het sociaal domein, worden daarnaast tussentijdse rapportages gevraagd om de voortgang te monitoren.

Bij nieuwe initiatieven of incidentele aanvragen wordt doorgaans een afzonderlijk collegevoorstel opgesteld. In dergelijke gevallen wordt expliciet afgewogen of een subsidie passend is en of de activiteit aansluit bij het gemeentelijk beleid en beschikbare budgetten.

Uit het onderzoek komt naar voren dat bij grotere subsidierelaties niet structureel wordt beoordeeld of het instrument subsidie juridisch passend is, of dat feitelijk sprake is van een

opdrachtrelatie die via inkoop zou moeten worden vormgegeven. Daarmee ontbreekt een expliciete toets op de rechtmatigheid van de inzet van het subsidie-instrument.

De gemeente maakt zoals hierboven benoemd voor de afhandeling van subsidies gebruik van het zaaksysteem Decos JOIN en beschikt niet over een specifiek subsidiebeheersysteem. Hierdoor ontbreekt een centrale omgeving voor het integraal beheren en monitoren van subsidies. Dit beperkt de mogelijkheden om overzicht te houden op subsidiebudgetten, lopende verplichtingen en de voortgang van subsidietrajecten. Daarnaast zijn rapportages en monitoring van subsidievoorwaarden minder geautomatiseerd, waardoor het subsidiebeheer voor een belangrijk deel afhankelijk blijft van handmatige handelingen en individuele dossierbewaking door beleidsmedewerkers.

2.3 Borging evaluatie subsidie-instrumentarium

In hoeverre is het evalueren van het subsidie-instrumentarium geborgd?

De evaluatie van het subsidie-instrumentarium is beperkt geborgd, zo komt uit interviews naar voren. Evaluatie vindt met name plaats via subsidievaststelling, P&C-rapportages en accountantscontrole, en niet via een expliciet periodiek evaluatiekader voor het totale subsidiebeleid.

Uit de documentanalyse en interviews ontstaat een genuanceerd beeld van de beheersing van het subsidieproces. De Managementletter 2024 constateert dat geen organisatiebreed overzicht aanwezig is van verstrekte subsidies en de status daarvan gedurende het proces. Hierdoor ontbreekt integraal inzicht in onder meer voorwaarden, tussentijdse beoordeling en de voortgang van subsidievaststellingen. De accountant adviseert daarom een centraal subsidieregister in te richten. Daarnaast blijkt uit de Managementletter 2023 en de VIC-verslagen 2023 en 2024 dat binnen het subsidieproces gebruik wordt gemaakt van interne toetsing via checklists in Decos, gericht op rechtmatigheid, getrouwheid en naleving van de Algemene Subsidieverordening 2018. De documenten bevatten echter geen expliciete constatering dat subsidieverleningen of subsidievaststellingen structureel buiten wettelijke of verordeningstermijnen plaatsvinden.

Uit de interviews komt tegelijkertijd naar voren dat verschillende gesprekspartners aandacht vragen voor de naleving en bewaking van termijnen binnen het subsidieproces. Daarbij wordt aangegeven dat aanvragen, subsidieverleningen en subsidievaststellingen in de praktijk niet altijd binnen de beoogde termijnen worden afgehandeld en dat verantwoordelijkheden voor termijnbewaking niet altijd scherp zijn belegd. Ook wordt benoemd dat in sommige gevallen bewust ruimte wordt genomen wanneer aanvullende informatie van subsidieontvangers nodig is. Deze signalen zijn gebaseerd op ervaringen van betrokkenen en worden niet als zodanig vermeld in de accountants- en VIC-documenten.

2.4 Relevante ontwikkelingen

Zijn er relevante ontwikkelingen ten aanzien van het subsidiebeleid?

Uit de interviews komt verder naar voren dat de gemeente een duidelijke juridische en beleidsmatige verschuiving ziet: van (historisch) meer organisatiegerichte subsidiëring naar activiteit-/doelgerichte subsidiëring. Geïnterviewden geven aan dat subsidieregelingen in de toekomst niet meer "op naam" van één subsidieontvanger kunnen worden ingericht (zoals nu in Stadskanaal bij de meeste regelingen nog wel het geval is) , maar zodanig moeten worden geformuleerd dat – als er meer aanbieders zijn – ook anderen in beginsel kunnen meedingen als zij aan dezelfde voorwaarden voldoen. Er wordt verwezen naar ervaringen bij de regeling VVE, waar naast de bestaande aanbieder ook andere partijen (zoals commerciële aanbieders) aanspraak wilden maken; dit vraagt om neutralere formuleringen en heldere criteria.

Deze ontwikkeling sluit aan bij de bredere juridische lijn (landelijke ontwikkeling) rond subsidies: wanneer sprake is van schaarse middelen (bijv. door een subsidieplafond) moeten overheden de verdeling transparant organiseren en gelijke kansen bieden aan potentiële gegadigden. De kern is dat niet de "vaste ontvanger" centraal staat, maar een regeling met openbare, toetsbare criteria en een kenbare verdelingssystematiek. Dit wordt ook besproken in recente Kamervragen over uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak over schaarse subsidies. Bovendien volgt uit de Awb dat bij een subsidieplafond moet worden geregeld hoe het beschikbare bedrag wordt verdeeld en dat de verdeelwijze bij bekendmaking van het plafond kenbaar moet zijn.

2.5 Conclusies subsidiebeleid generiek

- Wat zijn de gemeentelijke kaders voor het subsidiebeleid?

De gemeentelijke kaders voor het subsidiebeleid en -proces in Stadskanaal zijn vastgelegd in de Algemene Subsidieverordening gemeente Stadskanaal 2018, waarbinnen nadere subsidieregelingen zijn opgesteld, zoals de Subsidieregeling Jeugd en Educatie Stadskanaal 2018 (waaronder VVE valt), de Subsidieregeling Wonen en Voorzieningen Stadskanaal 2018 (waaronder bibliotheekwerk valt) en de Subsidieregeling Welzijn en Zorg Stadskanaal 2018, waarbinnen onder andere de algemene Wmo-voorziening De Regenboog wordt gefinancierd.

- Welke processen en afwegingskaders worden door de gemeente toegepast bij het verstrekken van subsidie of het doen van een inkoop?

De gemeente hanteert bij het verstrekken van subsidies een proces waarbij aanvragen worden geregistreerd in het zaaksysteem Decos JOIN en vervolgens door beleidsmedewerkers worden beoordeeld aan de hand van de subsidieregelingen en de Algemene subsidieverordening. Afhankelijk van de hoogte van het subsidiebedrag vindt besluitvorming plaats binnen mandaat of via een collegebesluit, waarbij bij grotere subsidies juridische en financiële toetsing plaatsvindt. Na afloop van de subsidieperiode wordt op basis van een inhoudelijke en financiële verantwoording een subsidievaststelling gedaan.

Uit het onderzoek blijkt dat de gemeente geen specifiek subsidiebeheersysteem gebruikt, maar het subsidieproces afhandelt via het zaaksysteem Decos JOIN. Daarnaast wordt bij grotere subsidierelaties niet structureel beoordeeld of het instrument subsidie juridisch passend is of dat sprake is van een opdrachtrelatie die via inkoop zou moeten worden vormgegeven. Hierdoor ontbreekt een expliciete toets op de rechtmatigheid van de inzet van het subsidie-instrument.

- In hoeverre is het evalueren van het subsidie-instrumentarium geborgd?

De evaluatie van het subsidie-instrumentarium is beperkt geborgd. Evaluatie vindt vooral plaats op dossier- en verantwoordingsniveau (subsidievaststellingen, P&C en accountantscontrole). Een periodieke evaluatie van het subsidiebeleid als geheel ontbreekt. Daarnaast wijzen managementinformatie en interviews op aandachtspunten in de beheersing van het subsidieproces, waaronder beperkt integraal overzicht en signalen over knelpunten in termijnbewaking.

- Zijn er relevante ontwikkelingen ten aanzien van het subsidiebeleid?

Het subsidiebeleid ontwikkelt zich van historisch gegroeide, organisatiegerichte subsidies naar meer activiteit- en doelgerichte subsidieregelingen. Daarbij moeten regelingen neutraler worden geformuleerd, zodat – bij schaarse middelen – meerdere partijen in beginsel kunnen meedingen op basis van transparante en toetsbare criteria. Deze ontwikkeling sluit aan bij landelijke juridische ontwikkelingen en de eisen uit de Algemene wet bestuursrecht om subsidies met een plafond transparant en gelijkwaardig te verdelen. De gemeente Stadskanaal staat daarmee voor de opgave om het subsidiebeleid hier verder op aan te passen.

Hoofdstuk 3 Casusonderzoek

3.1 VVE/VVE+ (voor en vroegschoolse educatie)

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen voor de casus VVe/VVe+. Er zijn drie aanbieders van voor- en vroegschoolse educatie die gebruik maken van de subsidieregeling jeugd & educatie uit 2018. Het gaat daarbij om Stichting Peuterwerk, KidsFirst, Priminius en sinds 2024 De Boerderij. Omdat Stichting Peuterwerk de grootste ontvanger is, is deze subsidierelatie tevens belicht tijdens een interview met Stichting Peuterwerk. Alle drie de subsidierelaties zijn aan bod gekomen tijdens de ambtelijke interviews en de analyse van de stukken.

3.1.1 Casusbeschrijving en doelstellingen

Regeling en subsidierelatie
De subsidierelatie tussen de gemeente Stadskanaal en de aanbieders van voor- en vroegschoolse educatie (VVE/VVE+), vloeit voort uit de subsidieregeling jeugd & educatie 2018 en de algemene subsidieverordening. Voor reguliere peuteropvang is een afzonderlijke subsidieregeling (Regeling reguliere peuteropvang 2018).

Doel en doelgroep
De subsidieregeling richt zich op kinderopvanglocaties en peuterspeelzalen. Kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar behoren tot de doelgroep wanneer een ontwikkelingsachterstand (bijvoorbeeld een taalachterstand) is gesignaleerd of het risico op achterstand groot wordt geacht. Deze indicatie wordt door de GGD vastgesteld. De activiteiten van de VVE moeten zorgen voor een vermindering van de achterstand.

Activiteiten en werkwijze
De beschrijving van de activiteiten en werkwijze binnen de subsidierelatie baseren we op het voorbeeld van Stichting Peuterwerk. Stichting Peuterwerk biedt peuteropvang in dagdelen aan, hierbij gaat het om reguliere peuteropvang en VVE-plaatsen op basis van indicatie vanuit het consultatiebureau. Kinderen met een VVE-indicatie komen 16 uur (4 dagdelen) per week naar de opvang.

Voor kinderen met een zwaardere ondersteuningsbehoefte is in 2023 een pilot gestart, VVE+. De VVE+ is een kleine groep van maximaal 8 kinderen met extra bezetting en ondersteuning van een gedragswetenschapper om zo goed mogelijke ondersteuning te kunnen bieden.

Wanneer de kinderen 4 jaar worden, stromen ze door naar het basisonderwijs. Er vindt een warme overdracht plaats wanneer het kind doorstroomt naar school. De school neemt de VVE activiteiten over. Stichting Peuterwerk verzorgt het VVE-programma uitsluitend voor kinderen tot de leeftijd van 4 jaar.

Looptijd en subsidiebedragen
De subsidie heeft een looptijd van een jaar. De jaarlijkse aanvraag voor het opvolgende jaar wordt voor 15 oktober ingediend. Bij de aanvraag wordt een inschatting gemaakt van het

aantal opvangplekken dat het opvolgende jaar geboden zal worden en het daarbij behorende subsidiebedrag. In de jaarrapportage worden de uitgaven verantwoord en op basis daarvan wordt het definitieve subsidiebedrag vastgesteld. Stichting Peuterwerk ontving voor de jaren 2023, 2024 en 2025 respectievelijk de volgende subsidiebedragen: €984.205, €1.035.120 + incidenteel €27.806 vanwege CAO-wijzigingen, €1.098.534. Voor de andere subsidieontvangers lag het subsidiebedrag lager, zo ontving Kidsfirst in 2023 €49.298, in 2024 €42.580 en incidenteel €11.652 en in 2025 €59.961.

3.1.2 Doeltreffendheid

De subsidieontvangers worden geacht in peuteropvang te voorzien die bijdraagt aan de positieve ontwikkeling van het kind en waar mogelijk ontwikkelingsachterstand te voorkomen of verminderen. Daarbij is het van belang dat de VVE-aanbieder zorgt voor een warme overdracht aan de basisschool zodra het kind 4 jaar oud is.

De subsidieontvangers leveren jaarlijks een verantwoording aan waarin wordt aangegeven welke kosten zijn gemaakt en welke activiteiten hebben plaatsgevonden. Ook wordt halverwege het jaar een tussenrapportage gegeven. Voor Stichting Peuterwerk geldt dat er iedere 8 weken een overleg plaatsvindt met de gemeente over de gang van zaken op de locatie. De gemeente ontvangt jaarlijks van de GGD inspectierapporten over de diverse opvanglocaties omtrent het naleven van de geldende regels. Op kindniveau monitort de VVE-aanbieder zelf welke ontwikkeling een kind doormaakt. Hierbij gaat het om individuele gegevens die niet richting de gemeente worden gerapporteerd. Bij de gemeente is geen zicht op hoe ouders (of kinderen), de eindgebruikers, de dienstverlening ervaren. Stichting Peuterwerk voert zelf oudertevredenheidsonderzoeken uit. Inzichten die voortvloeien uit deze onderzoeken worden waar relevant meegenomen in de jaarlijkse verantwoording.

3.1.3 Doelmatigheid

Het belangrijkste moment van sturing op doelmatigheid is de beoordeling van de vaststelling van de subsidie. Hierbij wordt getoetst of aan de doelstelling is voldaan en of de financiële verantwoording in orde is. De afweging wordt gemaakt op basis van de jaarlijkse verantwoording die de subsidieontvangers aanleveren.

Stichting Peuterwerk werkt kostenbewust. Tijdens het interview wordt aangegeven dat personele lasten de grootste kostenpost zijn en dat er continu wordt gekeken naar de bezetting op de groep en de inzet van medewerkers.

> *“Wanneer er tot acht kinderen op een groep zijn, worden vrijwilligers gezocht om extra ondersteuning te bieden, in plaats van extra pedagogische medewerkers in te zetten. Dit is een bewuste keuze om kosten en inzet in balans te houden.”*

quote Stichting Peuterwerk

3.1.4 Rechtmatigheid

Aan de inhoudelijke vereisten van aanvraag en verantwoording wordt voldaan. De besluiten over subsidieverleningen en -vaststellingen zijn genomen door het college van burgemeester en wethouders, passend bij de omvang van deze subsidierelatie zoals vastgelegd in de mandaat-, volmacht- en machtigingenregeling gemeente Stadskanaal

2019. De termijnen die gelden voor subsidieaanvraag en toekenning worden door zowel de ontvangers als de gemeente aangehouden. Echter, de vaststelling van de subsidie over 2024 heeft nog niet plaatsgevonden en wijkt daarmee af van de gestelde termijnen. Wisselingen in het personeelsbestand en werkdruk zijn hier als oorzaak aan te wijzen, bleek uit een navraag over de ontbrekende vaststelling. Om voor de subsidieontvanger te zorgen dat activiteiten hun doorgang kunnen vinden wordt voorrang gegeven aan de subsidieverlening. De afrekening over 2024 moet dus nog plaatsvinden en kan een mogelijke terugvordering op de ontvanger met zich meebrengen.

3.1.5 Perspectief subsidieontvanger - Stichting Peuterwerk

De termijnen die de gemeente stelt voor de aanvraag en (tussentijdse) rapportages wordt door Stichting Peuterwerk als haalbaar ervaren. Ook zijn de lijnen met de gemeente kort en wordt er snel gereageerd bij vragen. De subsidievoorwaarden en administratieve verplichtingen zijn duidelijk en er wordt geen regeldruk ervaren.

3.1.6 Informatievoorziening aan raad en college

In de P&C cyclus en in de jaarlijkse verantwoordingen wordt de raad van informatie voorzien over deze subsidierelaties. Er vindt verder geen verdiepende informatie uitwisseling plaats. Op basis van de uitvraag onder de raadsfracties komt dit beeld ook terug. Over de uitgevoerde activiteiten en het financiële plaatje wordt gerapporteerd, maar er wordt geen inzicht gegeven in de maatschappelijke effecten die met deze subsidie teweeg zijn gebracht (bijvoorbeeld in hoeverre er een bijdrage is geleverd aan het terugdringen van achterstanden in de ontwikkeling) en of het beoogde beleidsdoel met de subsidie is behaald. In de antwoorden van de fracties op de uitvraag zien we terug dat de behoefte aan meer verdiepende informatie en inzicht in maatschappelijke effecten er wel is. Dit geldt met name wanneer het gaat om de grotere subsidierelaties die Stadskanaal heeft (waaronder VVE, De Regenboog en Biblionet)

3.1.7 Casusconclusie

<u>Doeltreffendheid</u>

In hoeverre stuurt de gemeente als subsidieverstrekker op het realiseren van de gestelde beleidsdoelen bij de subsidieontvanger?

- In hoeverre is er sprake van een (periodieke) rapportage met gegevens over activiteiten, deelnemers, bedrijfsvoering etc. die de gemeente nodig heeft om de effectiviteit van het beleid inzichtelijk te maken en de efficiency van de gesubsidieerde instelling vast te stellen?

Van stichting Peuterwerk wordt verwacht dat ze peuteropvang verzorgt die bijdraagt aan de positieve ontwikkeling van het kind en waar mogelijk ontwikkelingsachterstand te voorkomen of verminderen. Jaarlijks levert stichting Peuterwerk een verantwoording aan en halfjaarlijks een tussenrapportage over de activiteiten die zijn uitgevoerd. In een tweemaandelijks overleg vindt gesprek plaats tussen gemeente en stichting Peuterwerk over de activiteiten.

- Hoe is het proces van (periodieke) evaluatie ingericht gelet op de effectiviteit?

Evaluatie vindt plaats tijdens de tweemaandelijkse gesprekken en de jaarlijkse verantwoording. Hier ligt geen vooraf vastgesteld evaluatie-kader aan ten grondslag.

- In hoeverre heeft een instelling die subsidie van de gemeente ontvangt zicht op de tevredenheid van eindgebruikers?

Stichting Peuterwerk monitort de ontwikkeling van de kinderen en voert oudertevredenheidsonderzoeken uit. Inzichten die hieruit voortvloeien worden waar relevant meegenomen in de jaarlijkse verantwoording. De gemeente heeft geen direct zicht op de ervaringen van de kinderen en ouders over de dienstverlening.

Doelmatigheid

In hoeverre stuurt de gemeente als subsidieverstrekker op het minimaliseren van de kosten?

- Hoe wordt de afweging inkoop versus subsidieverlening ingericht?

Er vindt geen afweging inkoop versus subsidieverlening plaats.

- Hoe wordt geborgd dat alleen de kosten van activiteiten die bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelen gesubsidieerd worden?

Dit gebeurt bij de beoordeling van de subsidievaststelling op basis van de aangeleverde verantwoording.

Rechtmatigheid

In hoeverre wordt bij de uitvoering van het subsidiebeleid gewerkt volgens de gestelde regels?

- Gebeuren de aanvragen, verleningen en vaststellingen tijdig en binnen de gestelde termijnen?

De subsidieaanvragen en subsidieverleningen zijn uitgevoerd binnen de kaders van het geldende beleid. Voor 2024 is een rechtmatigsheidsprobleem vastgesteld omdat de vaststelling nog niet heeft plaatsgevonden.

- Bevatten subsidieaanvragen de juiste gegevens en wordt dit voor de verlening vastgesteld?

De aanvragen bevatten de vereiste gegevens en deze worden beoordeeld voorafgaand aan de subsidieverlening.

- Wordt bij de subsidievaststelling gecontroleerd of voldaan is aan de bij verlening vastgestelde verplichtingen?

Op basis van de verantwoording wordt gecontroleerd of voldaan is aan de verplichtingen.

- In hoeverre zijn de aspecten van recht, hoogte en duur met de interne controle voldoende geborgd in het proces?

De rechtmatigheid van de subsidie wordt geborgd door het toepassen van de Abw, ASV en de subsidieregeling.

Perspectief subsidieontvanger

In hoeverre bieden de kaders en de uitvoering van het subsidiebeleid de instellingen die subsidie ontvangen transparantie?

- Hoe wordt het subsidieproces bij de instellingen die subsidie ontvangen beleefd?

Stichting Peuterwerk is tevreden over het subsidieproces. Termijnen zijn haalbaar en het contact met de gemeente verloopt goed.

- In hoeverre zijn de subsidievoorwaarden en administratieve verplichtingen voor subsidieaanvragers duidelijk?

De subsidievoorwaarden en administratieve verplichtingen worden door Stichting Peuterwerk als duidelijk ervaren. Tevens is er volgens Stichting Peuterwerk geen sprake van regeldruk.

- In hoeverre is de voor de subsidieaanvragers benodigde informatie goed en duidelijk ontsloten door de gemeente?

Er zijn duidelijke afspraken over de verantwoording en er vindt tweemaandelijks overleg plaats met de gemeente over de gang van zaken.

- In hoeverre heeft de instelling zicht op de tevredenheid van eindgebruikers?

Stichting Peuterwerk doet zelf onderzoek naar de tevredenheid onder ouders.

Informatievoorziening aan de Raad

Wat is de kwaliteit van de informatievoorziening aan de Raad?

- Hoe wordt de Raad geïnformeerd over het subsidiebeleid en de uitvoering ervan?

De raad wordt voornamelijk geïnformeerd via de reguliere P&C-cyclus, zoals programmabegrotingen, perspectiefnota's, voorjaars- en najaarsnota's en jaarstukken. Er vindt geen afzonderlijke toelichting plaats over Stichting Peuterwerk of de andere VVE-aanbieders.

- In hoeverre verkrijgt de Raad inzicht in de effecten van subsidiëring bij het bereiken van maatschappelijke ambities?

Het inzicht in effecten van de subsidie is beperkt. De raad heeft behoefte aan een meer verdiepende informatievoorziening om ook inzicht te krijgen in wat de subsidie teweeg heeft gebracht.

3.2 Wmo – Algemene voorziening De Regenboog

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen over de algemene voorziening De Regenboog in de periode 2022 tot en met 2025. Het jaar 2022 is expliciet meegenomen, omdat in dat jaar de overgang plaatsvond van een combinatie van maatwerkvoorzieningen en een algemene voorziening naar één brede algemene voorziening. De formele scope van het onderzoek ligt bij de jaren 2023 tot en met 2025. De bevindingen over 2022 zijn opgenomen om deze overgang goed te kunnen duiden.

3.2.1 Casusbeschrijving en doelstellingen

Regeling en subsidierelatie

De Regenboog is een laagdrempelige inloopvoorziening en algemene voorziening voor inwoners van de gemeente Stadskanaal met een psychische en/of verstandelijke kwetsbaarheid. De voorziening wordt uitgevoerd door Stichting Cosis.

De subsidierelatie is gebaseerd op de Algemene Subsidieverordening gemeente Stadskanaal 2018 en de Subsidieregeling Welzijn en Zorg Stadskanaal 2018. Vanaf 2023 geldt het beleidskader De Regenboog, vastgesteld door het college op 2 mei 2023.

In 2022 wijzigde de subsidierelatie wezenlijk. Per 1 juli 2022 stopte Cosis met de uitvoering van geïndiceerde Wmo-dagbesteding. De gemeente stond voor de opgave om discontinuïteit voor een kwetsbare doelgroep te voorkomen. Er is gekozen voor een tijdelijke subsidie constructie, gericht op continuïteit en op een zorgvuldige overgang naar één brede algemene voorziening.

> *“We wilden vooral voorkomen dat mensen tussen wal en schip zouden vallen. Continuïteit voor de doelgroep stond voorop.”*

quote beleidsadviseur

Vanaf 1 juli 2023 is sprake van een structurele subsidierelatie. Daarbij is de expliciete intentie uitgesproken om deze voort te zetten tot en met 31 december 2026, parallel aan de looptijd van de Wmo-inkoop.

Doel en doelgroep

Het doel van De Regenboog is het bieden van een laagdrempelige algemene voorziening voor volwassenen met een psychische en/of verstandelijke kwetsbaarheid. Inwoners kunnen zonder indicatie gebruikmaken van het aanbod. Bij binnenkomst vindt een lichte toets plaats om te beoordelen of De Regenboog aansluit bij de ondersteuningsvraag.

Activiteiten en werkwijze

Gedurende de gehele onderzoeksperiode werkt De Regenboog volgens herstelondersteunende uitgangspunten. De focus ligt op meedoen, herstel en het versterken van eigen mogelijkheden. Er wordt gewerkt met ervaringsdeskundigheid, groepsactiviteiten en individuele ondersteuning. Samenwerking met andere organisaties in zorg en welzijn is een vast onderdeel van de werkwijze.

Vanaf 2023 functioneert De Regenboog volledig als algemene voorziening in het voorliggend veld. Het bereik ligt binnen een bandbreedte van circa 80 tot 120 deelnemers. Ongeveer 50 inwoners maken structureel gebruik van daginvulling. Volgens Cosis is de laagdrempelige aanpak daarbij essentieel.

> *“Mensen kunnen hier gewoon binnenlopen. Soms begint het met een kop koffie. Van daaruit kijken we samen wat iemand nodig heeft.”*

quote leidinggevende ambulant Cosis

Looptijd en subsidiebedragen

De subsidierelatie kent een gefaseerd verloop. In de periode 2022 tot en met 30 juni 2023 was sprake van een tijdelijke fase. Voor het subsidietijdvak 1 januari 2022 tot en met 30 juni 2023 is in totaal € 525.300 aan subsidie verleend (waarvan € 77.400 betrekking had op de GGZ-inloop 2022 en € 486.600 op de overbruggingsperiode 1-7-2022 t/m 30-6-2023, met verrekening van al verstrekte voorschotten).

De subsidie over 1 januari 2022 tot en met 30 juni 2023 is bij vaststelling door het college vastgesteld op € 473.080, met een terugvordering van € 52.220.

Voor de periode 1 juli 2023 tot en met 31 december 2024 is oorspronkelijk € 669.000 verleend; na OVA-indexering bedraagt het totaal verleende subsidiebedrag € 687.687. Bij vaststelling is de subsidie over de periode 1 juli 2023 tot en met 31 december 2024 vastgesteld op € 650.197, met een terugvordering van € 37.490.

Voor 2025 is een jaarlijkse subsidie verleend van € 484.951. Deze is gebaseerd op het beleidskader en de geldende indexering. De subsidievaststelling volgt in 2026 en valt buiten de scope van dit onderzoek.

In alle jaren geldt een verantwoordingsplicht. Cosis legt inhoudelijk en financieel verantwoording af en levert daarbij een accountantsverklaring aan. Vanaf 2023 zijn aanvullende afspraken vastgelegd over kwartaalrapportages met monitorgegevens, ambtelijke voortgangsgesprekken en jaarlijkse bestuurlijke afstemming.

3.2.2 Doeltreffendheid

In 2022 stuurt de gemeente primair op continuïteit en stabiliteit. Beleidsdoelen zijn globaal geformuleerd. De sturing vindt vooral plaats via subsidiebeschikkingen en overleg. De gemeente kiest bewust voor ruimte en vertrouwen, passend bij de crisissituatie en de noodzaak om snel te handelen.

Vanaf 2023 verandert de sturing fundamenteel. Met het vaststellen van het beleidskader stuurt de gemeente expliciet op herstel, participatie en inclusie, en op de positionering van De Regenboog in het voorliggend veld. Deze doelen zijn vastgelegd in de subsidiebeschikkingen en vormen het toetsingskader voor uitvoering en verantwoording.

De informatievoorziening ontwikkelt mee met deze sturing. In 2022 bestaat de informatievoorziening hoofdzakelijk uit voortgangsrapportages over activiteiten en bezoekers. Deze geven voldoende zicht op de uitvoering, maar bieden beperkt inzicht in effectiviteit en efficiency.

Vanaf 2023 beschikt de gemeente over een aanzienlijk sterkere informatiepositie. Er wordt gewerkt met vastgelegde monitor-indicatoren, kwartaalrapportages en uitgebreide inhoudelijke en financiële verantwoordingen. In 2025 zijn deze rapportages verder verdiept, met onder meer informatie over methodisch werken, inzet van ervaringsdeskundigen, aantallen deelnemers, herkomst, persoonlijke ontwikkelingstrajecten en samenwerking met ketenpartners.

Evaluatie vindt in 2022 vooral impliciet en procesmatig plaats, via overleg en bestuurlijke besluitvorming over voortzetting van de subsidie. Er is geen vooraf vastgesteld effectkader.

Vanaf 2023 is evaluatie structureel ingebed via kwartaalbesprekingen, jaarlijkse verantwoording en bestuurlijke reflectie op doelbereik. De effectiviteit wordt beoordeeld aan de hand van bereik, stabiliteit, toegankelijkheid, samenwerking en signalen van afschaling van maatwerkvoorzieningen. Een expliciet kwantitatief outcome-meetkader ontbreekt, maar de beschikbare informatie is consistent en uitgebreid.

Zicht op de tevredenheid van eindgebruikers wordt vooral kwalitatief verkregen. Dit gebeurt via dagelijkse contacten, signalen uit de begeleiding en bespreking in de kwartaalgesprekken met de gemeente. Volgens Cosis past deze benadering bij de doelgroep.

> *"Niet iedereen vult een vragenlijst in, maar we horen dagelijks hoe mensen de voorziening ervaren. Die signalen zijn minstens zo waardevol."*

quote leidinggevende ambulant Cosis

3.2.3 Doelmatigheid

In 2022 is de kostensturing beperkt. De gemeente kiest bewust voor een tijdelijke subsidieconstructie met als primair doel het waarborgen van continuïteit voor een kwetsbare doelgroep. Kostenminimalisatie is in deze fase ondergeschikt aan stabiliteit en het voorkomen van zorguitval. Dit blijkt uit het ontbreken van een vooraf vastgestelde bandbreedte voor omvang en kosten, het toestaan van een ruime begroting in een ontwikkel- en overbruggingsfase en het achteraf corrigeren van afwijkingen via subsidievaststelling.

Vanaf 2023 is sprake van expliciete kostensturing. De gemeente stelt een beleidskader De Regenboog vast met een duidelijke afbakening van activiteiten, doelgroep en schaal. De subsidiehoogte is gebaseerd op een onderbouwde begroting met vaste kostenposten en een bandbreedte voor het aantal deelnemers.

In 2025 is deze kostensturing verder ingebed in het reguliere proces via jaarlijkse subsidieaanvragen, vaste kwartaalvoorschotten en expliciete afspraken over indexering en veiligheidsventielen bij afwijkende bezoekersaantallen.

De gemeente stuurt daarmee niet op maximale kostenreductie, maar op het voorkomen van structurele overfinanciering. Dit past bij het karakter van De Regenboog als algemene voorziening.

Het gaat hier niet om productie draaien, maar om mensen perspectief bieden, ook als de stappen klein zijn."

quote wethouder Welzijn

Afweging tussen inkoop en subsidieverlening

Tot 1 juli 2022 werd een deel van het aanbod gerealiseerd via inkoop van maatwerkvoorzieningen (Wmo). Met het beëindigen van deze contractrelatie door Cosis ontstond een situatie waarin voortzetting via inkoop op korte termijn niet haalbaar was zonder risico op zorguitval. De gemeente kiest daarom in 2022 bewust voor subsidieverlening[1].

Vanaf 2023 is deze keuze expliciet beleidsmatig onderbouwd in het beleidskader De Regenboog. De voorziening wordt gepositioneerd als algemene voorziening en als alternatief en aanvulling op geïndiceerde Wmo-begeleiding, met een preventieve en afschalende werking.

Borging subsidiabele kosten

De borging dat uitsluitend kosten worden gesubsidieerd die bijdragen aan gemeentelijke beleidsdoelen vindt plaats via een samenhangend geheel van voorafgaande kaderstelling, tussentijdse monitoring en achteraf verantwoorden en vaststellen. Deze combinatie van instrumenten maakt bijsturing en correctie mogelijk.

3.2.4 Rechtmatigheid

Wettelijke grondslag

Voor alle onderzochte subsidiejaren is sprake van een geldige wettelijke grondslag. Subsidies zijn verleend en vastgesteld op basis van de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene Subsidieverordening gemeente Stadskanaal 2018, de Subsidieregeling Welzijn en Zorg Stadskanaal 2018 en vanaf 2023 het vastgestelde beleidskader De Regenboog. De tijdelijke subsidieconstructie in 2022 past binnen de bevoegdheid van het college om incidentele subsidies te verstrekken ter overbrugging naar structureel beleid.

Volledigheid en toetsing van subsidieaanvragen

De subsidieaanvragen over 2022–2025 bevatten de vereiste gegevens, zoals een omschrijving van activiteiten en doelgroep, een inhoudelijke toelichting en plan van aanpak en een financiële onderbouwing met begroting. In de subsidiebeschikkingen is vastgelegd dat de aanvragen compleet zijn en voldoen aan de eisen van de ASV en de subsidieregeling. Dit sluit aan bij de bevindingen uit de VIC-verslagen, waarin wordt geconcludeerd dat toetsing op volledigheid structureel onderdeel is van het subsidieproces.

[1] Per 1 juli 2022 kon Cosis als gevolg van het niet deelnemen aan de nieuwe Wmo-inkoop geen dagbesteding meer leveren; daarom is gekozen voor een overbruggingssubsidie om discontinuïteit voor de doelgroep te voorkomen.

Bevoegdheid, mandaat en besluitvorming
De subsidieverleningen en -vaststellingen zijn genomen door het college van burgemeester en wethouders. Dit is in lijn met de mandaat-, volmacht- en machtigingenregeling gemeente Stadskanaal 2019, waarin is vastgelegd dat subsidiebesluiten van deze omvang en aard niet zijn gemandateerd aan ambtelijke functionarissen. Ambtelijke functionarissen bereiden de besluiten voor en verzorgen de administratieve afhandeling binnen hun bevoegdheden.

Tijdigheid van aanvragen, verleningen en vaststellingen
Subsidieaanvragen zijn tijdig ingediend of – indien hiervan is afgeweken – is formeel uitstel verleend. Subsidieverleningen zijn binnen de geldende termijnen genomen. De vaststelling over de periode 2022–1 juli 2023 is tijdig uitgevoerd na verleend uitstel. De vaststelling over 2023–2024 is voorbereid conform de in de beschikking genoemde termijn. De subsidievaststelling over 2025 moet nog plaatsvinden en valt buiten de scope van dit onderzoek.

Beschikkingen, vaststelling en controle
De onderzochte subsidiebeschikkingen voldoen aan de formele eisen. Vanaf 2023 maken het beleidskader en de inhoudelijke toelichting van de subsidieaanvraag expliciet integraal deel uit van de beschikking. Bij de subsidievaststelling is sprake van inhoudelijke toetsing van de uitgevoerde activiteiten, financiële toetsing op basis van een onafhankelijke accountantsverklaring en besluitvorming door het college.

Afwijkingen en rechtmatigheidsrisico's
In 2022 was de dossiervorming complexer door de combinatie van reguliere en tijdelijke subsidies en meerdere beschikkingen binnen één subsidietijdvak. Vanaf 2023 is verbetering zichtbaar door beleidsmatige verankering, standaardisering van beschikkingen en vaste verantwoordingsmomenten. Er zijn geen signalen dat sprake is van een verkapte opdracht of strijd met aanbestedingsregels. De borging van recht, hoogte en duur van subsidies vindt plaats via toepassing van checklists, interne VIC-controle, accountantscontrole en expliciete subsidievaststelling.

3.2.5 Perspectief subsidieontvanger[2]

Cosis ervaart de kaders van de subsidie voor De Regenboog als duidelijk en werkbaar. De afspraken sluiten volgens de uitvoerder goed aan bij het karakter van de voorziening. Er is ruimte om het aanbod in te richten op basis van wat deelnemers nodig hebben, zonder dat dit leidt tot onduidelijkheid over verantwoordelijkheden of verantwoording.

Het contact met de gemeente verloopt via vaste overlegmomenten, met name rondom de kwartaalrapportages. In deze gesprekken is ruimte voor toelichting, reflectie en bijsturing. Cosis ervaart deze gesprekken als constructief. Volgens de geïnterviewde is er sprake van wederzijds vertrouwen.

> *"We merken dat de gemeente echt wil begrijpen wat hier gebeurt. Het gaat niet alleen om cijfers, maar om het verhaal erachter."*

quote leidinggevende ambulant Cosis

[2] Dit onderdeel is gebaseerd op het interview van de betrokken leidinggevende ambulant bij Cosis v.w.b. de Voorziening De Regenboog

Er wordt geen structureel, gestandaardiseerd cliënttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Dit is een bewuste keuze. De doelgroep bestaat uit inwoners voor wie het invullen van vragenlijsten niet altijd passend of haalbaar is. In plaats daarvan wordt de tevredenheid van deelnemers op andere manieren zichtbaar gemaakt.

De ervaringen van cliënten komen naar voren in dagelijkse gesprekken, individuele begeleiding en groepsmomenten. Begeleiders signaleren veranderingen in welbevinden, betrokkenheid en deelname en bespreken deze in het team. Ook signalen over wat goed gaat of wat beter kan, worden opgehaald in direct contact met deelnemers. Deze signalen worden gebruikt om het aanbod bij te stellen en vormen input voor de gesprekken met de gemeente.

De subsidieontvanger geeft aan dat deze manier van werken past bij de herstelgerichte en laagdrempelige opzet van De Regenboog. Tegelijkertijd wordt erkend dat deze vorm van informatie minder goed te kwantificeren is. In de huidige subsidierelatie wordt dit ondervangen door kwalitatieve toelichting in rapportages en door toelichting in overleg met de gemeente.

3.2.6 Informatievoorziening aan de raad

Zichtbaarheid in de P&C-cyclus
De Regenboog is in de P&C-documenten structureel financieel verwerkt, maar inhoudelijk onderdeel van bredere programma's zoals welzijn, Wmo en zorg. In de programmabegrotingen wordt de subsidie niet afzonderlijk toegelicht, maar opgenomen binnen programmabudgetten. Daarmee heeft de raad inzicht in het totale financiële kader, maar niet specifiek in de voorziening.

In de perspectiefnota's is de structurele keuze voor De Regenboog als algemene voorziening meerjarig financieel vertaald. Hiermee wordt de raad geïnformeerd over de lange termijn financiële consequenties.

In de voorjaarsnota's 2024 en 2025 wordt de raad geïnformeerd over actuele financiële ontwikkelingen, waaronder indexeringen, bijstellingen en voortschrijdend inzicht. De Regenboog komt hierbij niet afzonderlijk als casus in beeld, maar de financiële effecten zijn verwerkt in de totale ramingen binnen het sociaal domein.

In de najaarsnota's 2023–2025 en de december- wijziging 2023 wordt de raad geïnformeerd over mutaties en bijstellingen binnen de lopende begroting. Ook hier geldt dat De Regenboog financieel wordt meegenomen, maar inhoudelijk niet steeds expliciet wordt benoemd.

Informatie over beleidskeuzes en uitvoering
De raad wordt over De Regenboog voornamelijk geïnformeerd via de reguliere P&C-cyclus en enkele incidentele raadsbrieven en collegebesluiten, met name in de overgangsfase 2022–2023. De raad heeft daarmee kaderstellend kunnen sturen op hoofdlijnen en financiële randvoorwaarden. De uitvoering van het subsidiebeleid vindt grotendeels plaats op ambtelijk en bestuurlijk niveau. De raad ontvangt hierover geen structurele periodieke rapportages op voorzieningenniveau maar zou wel meer inzicht willen in wat de subsidie teweeg heeft gebracht.

Inzicht in effecten en resultaten
Het inzicht van de raad in de maatschappelijke effecten van de subsidiëring van De Regenboog is beperkt. In de jaarstukken wordt op programmaniveau gerapporteerd over maatschappelijke doelen en prestaties. De bijdrage van individuele voorzieningen zoals De Regenboog is daarin doorgaans niet afzonderlijk zichtbaar. Effectinformatie is wel beschikbaar in subsidieverantwoordingen en uitvoeringsrapportages, maar deze zijn primair gericht op het college en de ambtelijke organisatie.

Kwaliteit van de informatievoorziening
De raad wordt tijdig en consistent geïnformeerd over financiële kaders, mutaties en meerjarige doorwerking via de P&C-cyclus. De informatievoorziening voldoet daarmee aan de wettelijke vereisten. Tegelijk is de informatie sterk geaggregeerd en programmatisch, waardoor individuele subsidies minder herkenbaar zijn en de koppeling tussen subsidiëring en maatschappelijke effecten beperkt blijft.

3.2.7 Casusconclusie

Doeltreffendheid

In hoeverre stuurt de gemeente als subsidieverstrekker op het realiseren van de gestelde beleidsdoelen bij de subsidieontvanger?

Sinds 2023 stuurt de gemeente expliciet op beleidsdoelen zoals herstel, participatie, inclusie en de positionering van De Regenboog in het voorliggend veld. Deze doelen zijn vastgelegd in beleidskaders en subsidiebeschikkingen en vormen het kader voor uitvoering en verantwoording.

- In hoeverre is er sprake van een (periodieke) rapportage met gegevens over activiteiten, deelnemers, bedrijfsvoering etc. die de gemeente nodig heeft om de effectiviteit van het beleid inzichtelijk te maken en de efficiency van de gesubsidieerde instelling vast te stellen?

De gemeente ontvangt sinds 2023 kwartaalrapportages en jaarlijkse inhoudelijke en financiële verantwoordingen met informatie over activiteiten, deelnemers en bedrijfsvoering. De rapportages zijn in 2025 verder uitgebreid en verdiept.

- Hoe is het proces van (periodieke) evaluatie ingericht gelet op de effectiviteit?

Evaluatie vindt plaats via kwartaalgesprekken, jaarlijkse verantwoording en bestuurlijke reflectie op doelbereik. Een expliciet kwantitatief effectkader ontbreekt.

- In hoeverre heeft een instelling die subsidie van de gemeente ontvangt zicht op de tevredenheid van eindgebruikers?

De instelling heeft vooral kwalitatief inzicht in de tevredenheid van eindgebruikers, op basis van dagelijkse contacten met deelnemers en signalen uit de begeleiding.

Doelmatigheid

In hoeverre stuurt de gemeente als subsidieverstrekker op het minimaliseren van de kosten?

- Hoe wordt de afweging inkoop versus subsidieverlening ingericht?

De gemeente kiest bewust voor subsidieverlening omdat De Regenboog is gepositioneerd als algemene voorziening in het voorliggend veld. Deze keuze is beleidsmatig onderbouwd en past bij het preventieve karakter van de voorziening.

- Hoe wordt geborgd dat alleen de kosten van activiteiten die bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelen gesubsidieerd worden?

Dit gebeurt via de beoordeling van subsidieaanvragen en de financiële en inhoudelijke verantwoording bij de subsidievaststelling.

Rechtmatigheid

In hoeverre wordt bij de uitvoering van het subsidiebeleid gewerkt volgens de gestelde regels?

- Gebeuren de aanvragen, verleningen en vaststellingen tijdig en binnen de gestelde termijnen?

De subsidieaanvragen voor De Regenboog zijn tijdig ingediend of – indien nodig – met verleend uitstel behandeld. Subsidieverleningen en vaststellingen zijn uitgevoerd binnen de kaders van de beschikkingen. Voor de periode tot en met 2024 zijn geen rechtmatigheidsproblemen vastgesteld.

- Bevatten subsidieaanvragen de juiste gegevens en wordt dit voor de verlening vastgesteld?

Ja. De aanvragen bevatten de vereiste gegevens, zoals een activiteitenomschrijving, doelgroep, plan van aanpak en financiële onderbouwing. Deze worden vooraf beoordeeld voordat de subsidie wordt verleend.

- Wordt bij de subsidievaststelling gecontroleerd of voldaan is aan de bij verlening vastgestelde verplichtingen?

Ja. De aanvragen bevatten de vereiste gegevens, zoals een activiteitenomschrijving, doelgroep, plan van aanpak en financiële onderbouwing. Deze worden vooraf beoordeeld voordat de subsidie wordt verleend.

- In hoeverre zijn de aspecten van recht, hoogte en duur met de interne controle voldoende geborgd in het proces?

De rechtmatigheid van de subsidie wordt geborgd via toepassing van de ASV, de subsidieregeling en het beleidskader De Regenboog, aangevuld met financiële verantwoording, accountantscontrole en besluitvorming door het college bij verlening en vaststelling.

Perspectief subsidieontvanger

In hoeverre bieden de kaders en de uitvoering van het subsidiebeleid de instellingen die subsidie ontvangen transparantie?

- Hoe wordt het subsidieproces bij de instellingen die subsidie ontvangen beleefd?

Cosis ervaart het subsidieproces als duidelijk en werkbaar. Het contact met de gemeente verloopt via vaste overlegmomenten en wordt als constructief en gebaseerd op wederzijds vertrouwen ervaren.

- In hoeverre zijn de subsidievoorwaarden en administratieve verplichtingen voor subsidieaanvragers duidelijk?

De subsidievoorwaarden en administratieve verplichtingen worden door Cosis als helder ervaren en sluiten volgens de uitvoerder goed aan bij de aard van de voorziening.

- In hoeverre is de voor de subsidieaanvragers benodigde informatie goed en duidelijk ontsloten door de gemeente?

De informatievoorziening verloopt via duidelijke kaders, rapportage afspraken en periodieke overleggen met de gemeente, waardoor er ruimte is voor toelichting en bijsturing.

- In hoeverre heeft de instelling zicht op de tevredenheid van eindgebruikers?

De tevredenheid van deelnemers wordt vooral kwalitatief gevolgd via dagelijkse contacten, begeleiding en signalen uit de praktijk, die worden besproken binnen het team en in overleg met de gemeente

Informatievoorziening aan de Raad

Wat is de kwaliteit van de informatievoorziening aan de Raad?

- Hoe wordt de Raad geïnformeerd over het subsidiebeleid en de uitvoering ervan?

De raad wordt voornamelijk geïnformeerd via de reguliere P&C-cyclus, zoals programmabegrotingen, perspectiefnota's, voorjaars- en najaarsnota's en jaarstukken. De Regenboog is hierin financieel verwerkt binnen bredere programma's in het sociaal domein, maar wordt inhoudelijk niet structureel afzonderlijk toegelicht.

- In hoeverre verkrijgt de Raad inzicht in de effecten van subsidiëring bij het bereiken van maatschappelijke ambities?

Het inzicht van de raad in de effecten van de subsidiëring van De Regenboog is beperkt. In de P&C-documenten wordt op programmaniveau gerapporteerd over maatschappelijke doelen, waardoor de bijdrage van deze specifieke voorziening niet afzonderlijk zichtbaar is.

3.3 Stichting Biblionet Groningen

In dit hoofdstuk wordt de casus Biblionet verder belicht. Het bibliotheekwerk wordt uitgevoerd door Stichting Biblionet Groningen. Naast de analyse van de stukken zijn er interviews geweest met de ambtenaren en de wethouder betrokken bij deze subsidierelatie en met twee medewerkers van Biblionet.

3.3.1 Casusbeschrijving en doelstellingen

Regeling en subsidierelatie
De subsidierelatie tussen de gemeente Stadskanaal en Biblionet, vloeit voort uit de subsidieregeling Wonen & Voorzieningen 2018 en de algemene subsidieverordening. Het betreft een jaarlijkse subsidie die maandelijks bevoorschot wordt in gelijke delen. Op basis van de producten- en dienstencatalogus (PDC) brengt Biblionet een advies uit voor de afname van producten en diensten in het opvolgende jaar. Op basis van dit advies wordt besloten welke afname van producten en diensten zal worden afgenomen en wordt het subsidiebedrag vastgesteld. Er vindt een jaarlijkse indexering plaats van het subsidiebedrag.

3.3.2 Doeltreffendheid

Het doel van de subsidie voor Bibliotheekwerk staat omschreven in de subsidieregeling. De subsidie is bedoeld voor activiteiten die het vrije verkeer van informatie bevorderen en voor iedereen betrouwbare en onafhankelijke informatie ter beschikking te stellen. Of aan deze doelstelling wordt voldaan wordt beoordeeld op basis van de verantwoording die Biblionet aanlevert. In de verantwoording komen de in de regeling gevraagde kengetallen terug over aantal uitleningen, leners, bezoekers en omvang van de collectie.

De activiteiten van Biblionet dragen bij aan de omschreven doelstelling uit de subsidieregeling. Daarbij draagt Biblionet bij aan bevordering van leesplezier en vormt de Bibliotheek een plek voor ontmoeting en debat.

> *“Tevens is de bibliotheek een plek om aan vaardigheden te werken, dit is toegenomen in de afgelopen jaren, onder meer door digitalisering. [...] Daarnaast vormt de bibliotheek een plek voor ontmoeting en [...] voor debat. Het is een plek waar mensen zich welkom voelen.”*

quote Biblionet

3.3.3 Doelmatigheid

Voor een belangrijk deel is doelmatigheid in de beschikking opgesloten door vast te stellen waar de middelen voor bedoeld zijn en vervolgens te toetsen of aan deze doelen is voldaan. Er vinden periodieke overleggen plaats, zowel ambtelijk als bestuurlijk, om te toetsen of de activiteiten volgens afspraak lopen en of er sprake is van afwijkingen. In de eindverantwoording wordt inzicht gegeven in de activiteiten die hebben plaatsgevonden en de besteding van de middelen. Vanuit het perspectief van de gemeente zou de verslaglegging diepgaander mogen zijn, bijvoorbeeld door meer details op te nemen in de jaarrekening. Hier wordt door Biblionet gehoor aan gegeven.

Kostenbewustzijn speelt binnen Biblionet een grote rol. De grootste kostenposten zijn huisvesting, personeel en collecties. Biblionet Groningen is in algemene zin lean georganiseerd en efficiënt, omdat de werkzaamheden voor de hele provincie uitgevoerd kunnen worden waardoor overheadkosten tot een minimum beperkt blijven.

3.3.4 Rechtmatigheid

Biblionet werkt aan de hand van de producten- en dienstencatalogus, waarin de gemeente een keuze kan maken voor een pakket producten en diensten. Het is discutabel of deze werkwijze past bij subsidiëring of bij inkoop omdat er sprake is van een opdrachtverstrekking. In de praktijk geeft dit geen problemen omdat Biblionet de enige aanbieder is die voor de subsidie in aanmerking zou kunnen komen.

Vanuit het perspectief van de ontvanger blijkt dat het subsidieproces leidend en helder is voor Biblionet. De werkwijze is afgesproken, zoals de oplevering van de jaarrekening en het jaarverslag. Ook de beschikking verwoordt goed wat van Biblionet wordt verwacht. De jaarrekening vormt de financiële verantwoording, samen met het inhoudelijke jaarverslag. Hiermee wordt aan de inhoudelijke vereisten van aanvraag en verantwoording voldaan.

De besluiten over subsidieverleningen en -vaststellingen zijn genomen door het college van burgemeester en wethouders, passend bij de omvang van deze subsidierelatie zoals vastgelegd in de mandaat-, volmacht- en machtigingenregeling gemeente Stadskanaal 2019. De termijnen die gelden voor subsidieaanvraag worden door zowel de ontvangers als de gemeente aangehouden. Echter, net zoals het geval is voor de VVE-casus, heeft de subsidievaststelling over 2024 nog niet plaatsgevonden en is afgeweken van de gestelde termijn. Dezelfde oorzaken (wisselingen in personeelsbestand en werkdruk) liggen hieraan ten grondslag. Ook hier kiest de gemeente voor de continuïteit van de activiteiten waardoor de aandacht in eerste plaats uitgaat naar de subsidieverlening. Het risico op een mogelijke terugvordering die verder teruggaat in het verleden lijkt minder groot te zijn voor Biblionet omdat er wordt gewerkt aan de hand van de producten- en dienstencatalogus.

3.3.5 Perspectief subsidieontvanger

Biblionet ervaart de relatie met de gemeente als goed. Er zijn duidelijke overlegstructuren ingericht, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Ook zijn de verwachtingen over en weer helder en wordt het proces als transparant ervaren. Biblionet is actief in de hele provincie en werkt op verzoek van de 9 gemeenten en de provincie sinds 2019 aan de hand van een producten- en dienstencatalogus. In de catalogus zijn de basisdienstverlening en programmalijnen te vinden met de daarbij behorende producten en diensten. Ook wordt in de catalogus invulling gegeven aan de uitvoering en het kostenplaatje. De catalogus is in samenwerking met de beleidsambtenaren tot stand gekomen in een gezamenlijk traject. Door de catalogus is er transparantie ontstaan in kosten en hoe verschillende subsidiebedragen tot verschillen in dienstverlening resulteerden in de provincie. Het werken aan de hand van de catalogus bevalt zeer goed zowel voor Biblionet als de gemeente.

3.3.6 Informatievoorziening aan raad en college

De raad wordt hoofdzakelijk geïnformeerd over de subsidierelatie met Biblionet via de P&C cyclus. De raad krijgt op hoofdlijnen inzicht in de jaarrekening en de begroting. Hierbij gaat het om generieke informatie over de subsidie, zoals bezoekersaantallen en uitleningen. Op basis van de uitvraag onder de raadsfracties zien we ook de behoefte terug aan inzicht op maatschappelijke effecten, zoals de effecten op laaggeletterheid en leesvaardigheid.

3.3.7 Casusconclusie

Doeltreffendheid

In hoeverre stuurt de gemeente als subsidieverstrekker op het realiseren van de gestelde beleidsdoelen bij de subsidieontvanger?

- In hoeverre stuurt de gemeente als subsidieverstrekker op het realiseren van de gestelde beleidsdoelen bij de subsidieontvanger?

De subsidie is bedoeld voor activiteiten die het vrije verkeer van informatie bevorderen en voor iedereen betrouwbare en onafhankelijke informatie ter beschikking te stellen. Er vinden periodieke overleggen plaats, zowel ambtelijk als bestuurlijk, om te toetsen of de activiteiten volgens afspraak lopen en of er sprake is van afwijkingen.

- In hoeverre is er sprake van een (periodieke) rapportage met gegevens over activiteiten, deelnemers, bedrijfsvoering etc. die de gemeente nodig heeft om de effectiviteit van het beleid inzichtelijk te maken en de efficiency van de gesubsidieerde instelling vast te stellen?

In de jaarlijkse eindverantwoording wordt inzicht gegeven in de activiteiten die hebben plaatsgevonden en de besteding van de middelen.

- Hoe is het proces van (periodieke) evaluatie ingericht gelet op de effectiviteit?

Evaluatie vindt plaats in de periodieke overleggen en bij de jaarlijkse verantwoording. Hier ligt geen vooraf vastgesteld evaluatie-kader aan ten grondslag.

- In hoeverre heeft een instelling die subsidie van de gemeente ontvangt zicht op de tevredenheid van eindgebruikers?

Biblionet heeft zicht op kengetallen over aantal uitleningen, leners, bezoekers en omvang van de collectie maar zoomt niet verder in op tevredenheid van eindgebruikers.

Doelmatigheid

In hoeverre stuurt de gemeente als subsidieverstrekker op het minimaliseren van de kosten?

- Hoe wordt de afweging inkoop versus subsidieverlening ingericht?

Een afweging over inkoop versus subsidieverlening staat op dit moment niet hoog op de agenda. Omdat Biblionet de enige aanbieder is van het bibliotheekwerk levert het geen problemen op maar de werkwijze zou ook gezien kunnen worden als opdrachtverstrekking, passend bij inkoop.

- Hoe wordt geborgd dat alleen de kosten van activiteiten die bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelen gesubsidieerd worden?

Dit gebeurt bij de beoordeling van de subsidievaststelling op basis van de aangeleverde verantwoording.

Rechtmatigheid

In hoeverre wordt bij de uitvoering van het subsidiebeleid gewerkt volgens de gestelde regels?

- Gebeuren de aanvragen, verleningen en vaststellingen tijdig en binnen de gestelde termijnen?

De subsidieaanvragen en subsidieverleningen zijn uitgevoerd binnen de kaders van het geldende beleid. Voor 2024 is een rechtmatigsheidsprobleem vastgesteld omdat de vaststelling nog niet heeft plaatsgevonden.

- Bevatten subsidieaanvragen de juiste gegevens en wordt dit voor de verlening vastgesteld?

De aanvragen bevatten de vereiste gegevens en deze worden beoordeeld voorafgaand aan de subsidieverlening.

- Wordt bij de subsidievaststelling gecontroleerd of voldaan is aan de bij verlening vastgestelde verplichtingen?

Op basis van de verantwoording wordt gecontroleerd of voldaan is aan de verplichtingen.

- In hoeverre zijn de aspecten van recht, hoogte en duur met de interne controle voldoende geborgd in het proces?

De rechtmatigheid van de subsidie wordt geborgd door het toepassen van de ASV en de subsidieregeling.

Perspectief subsidieontvanger

In hoeverre bieden de kaders en de uitvoering van het subsidiebeleid de instellingen die subsidie ontvangen transparantie?

- Hoe wordt het subsidieproces bij de instellingen die subsidie ontvangen beleefd?

Biblionet kijkt positief naar het subsidieproces. Het werken aan de hand van de producten- en dienstencatalogus bevalt beide partijen goed.

- In hoeverre zijn de subsidievoorwaarden en administratieve verplichtingen voor subsidieaanvragers duidelijk?

Biblionet ervaart de verwachtingen en verplichtingen als helder en transparant.

- In hoeverre is de voor de subsidieaanvragers benodigde informatie goed en duidelijk ontsloten door de gemeente?

Het proces rond de verantwoording is goed ingeregeld en er zijn overlegstructuren ingericht voor uitwisseling van informatie.

- In hoeverre heeft de instelling zicht op de tevredenheid van eindgebruikers?

Biblionet brengt niet direct de tevredenheid van eindgebruikers in kaart. Wel is zicht op kengetallen, zoals het aantal bezoekers en aantal uitleningen.

Informatievoorziening aan de Raad

Wat is de kwaliteit van de informatievoorziening aan de Raad?

- Hoe wordt de Raad geïnformeerd over het subsidiebeleid en de uitvoering ervan?

De raad wordt voornamelijk geïnformeerd via de reguliere P&C-cyclus, zoals programmabegrotingen, perspectiefnota's, voorjaars- en najaarsnota's en jaarstukken. Er vindt geen afzonderlijke toelichting plaats over Biblionet.

- In hoeverre verkrijgt de Raad inzicht in de effecten van subsidiëring bij het bereiken van maatschappelijke ambities?

De raad wordt op hoofdlijnen geïnformeerd maar het inzicht in effecten van de subsidie is beperkt. Er bestaat een behoefte om ook inzicht te verkrijgen in de bijdrage die de subsidie levert aan maatschappelijke effecten.

Hoofdstuk 4 Eindconclusie

Door middel van dit onderzoek hebben we antwoord kunnen geven op de centrale onderzoeksvraag van dit onderzoek: *In hoeverre is de uitvoering van het subsidiebeleid van de gemeente Stadskanaal doeltreffend, doelmatig en rechtmatig, en hoe wordt de raad hierover geïnformeerd?*

We zien dat de beleidskaders die ten grondslag liggen aan de subsidies stammen uit 2018. Met het oog op de landelijke ontwikkeling over de verdeling van subsidiegelden en om te voldoen aan de wettelijke vereisten uit de Awb is het nodig om de regelingen neutraler op te stellen.

De gemeente maakt geen gebruik van een subsidiebeheersysteem maar een zaaksysteem. De termijnbewaking is daardoor niet geborgd en dit vormt een kwetsbaarheid voor het subsidieproces. Tevens vindt geen structurele afweging plaats over welk instrument passend is, inkoop of subsidie. Beide aspecten brengen rechtmatigheidsrisico's met zich mee.

Overkoepelend en vergelijkend tussen de casussen kunnen we concluderen dat het subsidieproces bij de gemeente Stadskanaal veelal goed loopt en processen adequaat zijn ingericht. De relatie met de gemeente wordt door ontvangers als goed ervaren. Ook is het subsidieproces en de verwachtingen vanuit de gemeente voor de ontvangers duidelijk. Door de afwezigheid van een subsidiebeheersysteem en door personele wisselingen is het al voorgekomen dat termijnen niet zijn gehaald en daarmee de subsidie niet rechtmatig wordt uitgevoerd.

Wanneer we verder inzoomen op doeltreffendheid en doelmatigheid valt een tweetal zaken op. We zien terug dat de afweging tussen inkoop versus subsidie niet hoog op de agenda staat. Het levert op dit moment geen vraagstukken op, maar gelet op de landelijke ontwikkeling en de opmerkingen van de accountant vormt het mogelijk een risico in de toekomst wanneer een subsidieontvanger als zodanig in de regeling wordt genoemd. Tegelijkertijd zien we terug dat doeltreffendheid lastig in kaart te brengen is. Doelen zijn op algemeen en maatschappelijk niveau geformuleerd waardoor directe effecten als gevolg van de activiteiten van de subsidieontvanger lastig te meten en vast te stellen zijn. Dit terwijl onder de raadsfracties die input hebben geleverd voor dit onderzoek juist de behoefte bestaat om meer inzicht te krijgen in wat de subsidie teweeg heeft gebracht.

De informatievoorziening richting de raad loopt veelal via de P&C cyclus. Hiermee is het inzicht dat de raad krijgt met name op de financiële kant van de subsidierelatie gericht en is er minder zicht op de inhoudelijke activiteiten en maatschappelijke effecten.

Hoofdstuk 5 Aanbevelingen

Op basis van het onderzoek komen we tot onderstaande aanbevelingen:

Actualiseren ASV en subsidieregelingen

Om aan te sluiten bij de landelijke ontwikkeling om de verdeling van subsidiegelden transparant te organiseren en gelijke kansen te bieden voor potentiële gegadigden mogen subsidieregelingen niet meer op naam van ontvanger(s) staan. Ook moet inzicht gegeven worden in de verdeelwijze van de subsidie. Dit vraagt een actualisering en herijking van de ASV en huidige subsidieregelingen met bijbehorende criteria.

Waarborg termijnbewaking, continuïteit en eigenaarschap

Op dit moment is er geen geautomatiseerd systeem voor subsidies. Een dashboard met daarin overzicht op de openstaande verleningen en vaststellingen kan hierbij uitkomst bieden en het behalen van termijnen verder verbeteren. Op dit moment lijkt een uniforme werkwijze nog niet gewaarborgd in een procesomschrijving. Wanneer dossiervorming wordt gestandaardiseerd en duidelijk voor alle medewerkers is welke documenten minimaal nodig zijn, wordt het subsidieproces verder verbeterd en minder persoonsafhankelijk wanneer er wisselingen in het personeelsbestand zijn.

Leg een expliciet afwegingskader vast voor ‘subsidie vs opdracht/inkoop’ en pas dit toe bij (grote) structurele relaties

Op dit moment ontbreekt een expliciete toets op de rechtmatigheid van de inzet van het subsidie-instrument. Een afwegingskader over de passendheid van het instrument subsidie, met daarin een toets of er sprake is van een opdrachtrelatie, is aan te bevelen.

Werk met een evaluatiecyclus

Evaluatie van de subsidieregelingen en -relaties blijft achterwege. Daarmee is geen zicht op wanneer de uitvoering van het proces om herijking vraagt. Een evaluatiecyclus zorgt voor een beter inzicht in wie welke regelingen evalueert en op welk moment. Ook borgt een evaluatiecyclus de inrichting van de eventuele follow-up en de rapportage aan de raad.

Versterking van informatievoorziening aan de raad

De informatievoorziening richting de raad kan versterkt worden door niet alleen in te zoomen op de financiële kant van de subsidierelatie. Het rapporteren van doelen, prestaties en waar mogelijk (maatschappelijke) effecten in de P&C cyclus wordt aanbevolen. Op deze manier vindt niet alleen financiële verantwoording plaats maar wordt ook inzicht verkregen in wat de subsidie teweegbrengt in de gemeente.

Hoofdstuk 6 Bestuurlijke reactie en nawoord rekenkamer

GEMEENTE
Stadskanaal

Rekenkamer Stadskanaal
Mevrouw Y. Goedhart-Otten
Postbus 140
9500 AC STADSKANAAL

uw kenmerk	
uw brief van	5 juni 2026
ons kenmerk	Z-26-175124/D/26/415249
bijlagen	-
onderwerp	Bestuurlijke reactie op rapportage Rekenkamer: 'Subsidies in de gemeente Stadskanaal'

Stadskanaal 30 juni 2026
Datum verzending 30 juni 2026

Geachte leden van de Rekenkamer,

Op 5 juni 2026 ontvingen wij u verzoek tot een bestuurlijke reactie op de rapportage 'Subsidies in de gemeente Stadskanaal' van uw Rekenkamer. Met deze brief ontvangt u onze reactie. Wij gaan in onze reactie primair in op de aanbevelingen die uw Rekenkamer doet.

1. Actualiseren ASV en subsidieregelingen
Wij delen de aanbeveling dat het wenselijk is om de subsidieregelingen niet langer op organisatie(naam) toe te schrijven. Wij zien dat dit juridische kwetsbaarheden met zich mee kan brengen en dat het gelijke kansen op subsidieontvangst vermindert. Dit vraagt om wijziging van onze bestaande subsidieregelingen. Omdat er ook reeds een intentie is uitgesproken dat wij aan de slag moeten met een hernieuwde bovenliggende subsidieverordening én met de nodige beleidswijzigingen zodat doelstellingen van subsidie en beleid weer op elkaar aansluiten, zullen wij starten met het opstellen van een geactualiseerde subsidieverordening en deze aansluitend daaraan aan de gemeenteraad ter vaststelling aanbieden. Daarna zal het college ook de nodige gewijzigde subsidieregelingen vaststellen.

2. Waarborg termijnbewaking, continuïteit en eigenaarschap
Wij maken voor de behandeling van al onze zaken gebruik van een zaaksysteem, waarin integrale postverwerking en besluitvorming kan plaatsvinden. Dit doen wij ook voor de aan de gemeente gerichte subsidies. In de praktijk komt het voor dat subsidies langer op besluitvorming wachten dan wenselijk. Dat hangt samen met verschillende oorzaken: het (te) laat aanbieden van het verzoek, het niet tijdig ervan in behandeling nemen wegens personeelsverloop of drukte, of de noodzaak over een ingediend verzoek ambtelijk of bestuurlijk overleg te voeren. Wij zijn met onze medewerkers doorlopend in gesprek over het professioneel en klantgericht handelen. Dat gesprek voeren wij om die reden ook over de subsidieverlening.

3. Leg een expliciet afwegingskader vast voor 'subsidie vs 'opdracht/inkoop' en pas dit toe bij (grote) structurele relaties
Wij delen deze aanbeveling en zullen de bestaande langjarige subsidierelaties tegen het licht houden. Wij zullen u binnenkort informeren over de manier waarop wij denken dit aan te pakken.

4. Werk met een evaluatiecyclus
Wij zijn het voor een deel oneens met de conclusie waarop deze aanbeveling is gebaseerd. De jaarlijkse verlening en vaststelling van subsidies, ambtelijk gemandateerd of met een besluit van de portefeuillehouder of het college, is wel degelijk de basis van het evalueren van de subsidierelaties. Bij de aanvraag en vaststelling staat immers de vraag centraal of de doelstellingen van de subsidieverlening (kunnen) worden gerealiseerd. Wel zijn wij het met u eens dat de subsidieregelingen als zodanig niet voldoende ter evaluatie voorliggen – hoewel de inhoud van de regeling en jaarlijks door het college wordt vastgesteld en wijzigingen daarin jaarlijks worden doorgevoerd. Wij zien in het hernieuwd vaststellen van de verordening, zoals aangegeven bij aanbeveling één, kansen dit proces te verbeteren.

5. Versterking van informatievoorziening aan de raad
Met name voor wat betreft de grotere subsidieontvangers, zoals Stichting Welstad, de GGD, VluchtelingenWerk Nederland, en de diverse aanbieders van Voor- en Vroegschoolse Educatie wordt in de jaarstukken van de gemeente stilgestaan bij de maatschappelijke effecten en bereikte doelstellingen. Veel door de gemeente verleende subsidies hebben een veel kleinere omvang, en zijn om die reden onderdeel van de dagelijkse operationele, ambtelijke uitvoering. Om de omvang van de toch al forse hoeveelheid tekst in de jaarrekening en het jaarverslag niet verder te doen toenemen vinden wij het onwenselijk om over alle subsidies uitgebreid in de P&C-cyclus te rapporteren.

Als u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met dhr. K. Sluiter. Dat kan via 0599 631 631 of k.sluiter@stadskanaal.nl.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

de heer K. Sloots
burgemeester

Nawoord Rekenkamer

De Rekenkamer dankt het college voor de bestuurlijke reactie op het voorliggend rapport. Wij waarderen dat het college de aanbevelingen in belangrijke mate onderschrijft en op meerdere punten aangeeft hiermee aan de slag te gaan.

Het college onderschrijft de noodzaak om de Algemene subsidieverordening en de subsidieregelingen te actualiseren. Ook deelt het college de aanbeveling om subsidieregelingen niet langer op naam van organisaties toe te schrijven. De Rekenkamer ziet dit als een belangrijke stap. Daarmee kan het subsidiebeleid beter aansluiten bij actuele juridische ontwikkelingen, bij het uitgangspunt van gelijke kansen voor potentiële subsidieaanvragers en bij een meer activiteit- en doelgerichte manier van subsidiëren.

Ook de aanbeveling om een expliciet afwegingskader vast te leggen voor de keuze tussen subsidie en opdracht/inkoop wordt door het college onderschreven. Het college geeft aan de bestaande langjarige subsidierelaties tegen het licht te zullen houden. De Rekenkamer vindt dit positief. Juist bij grotere en structurele subsidierelaties is het van belang dat periodiek expliciet wordt beoordeeld of subsidie nog steeds het juiste instrument is, of dat de aard van de relatie meer past bij opdrachtverlening of inkoop.

Ten aanzien van termijnbewaking, continuïteit en eigenaarschap herkent het college dat subsidies in de praktijk soms langer op besluitvorming wachten dan wenselijk. Het college wijst daarbij op oorzaken zoals late indiening, personeelsverloop, werkdruk en de noodzaak tot ambtelijk of bestuurlijk overleg. De Rekenkamer begrijpt deze context. Tegelijkertijd onderstrepen deze oorzaken juist het belang van een steviger procesinrichting. Het gaat daarbij niet alleen om professioneel en klantgericht handelen, maar ook om een systematische bewaking van termijnen, een actueel overzicht van lopende aanvragen, verleningen en vaststellingen en duidelijke afspraken over eigenaarschap binnen de organisatie.

Bij de aanbeveling over een evaluatiecyclus plaatst het college een nuancering. Het college geeft aan dat de jaarlijkse verlening en vaststelling van subsidies al een basis vormen voor het evalueren van subsidierelaties. De Rekenkamer erkent dat in deze jaarlijkse cyclus wordt gekeken naar de aanvraag, de verantwoording en de vraag of activiteiten zijn uitgevoerd. Onze aanbeveling ziet echter op een bredere en meer periodieke evaluatie van het subsidie-instrumentarium als geheel. Daarbij gaat het om de vraag of subsidieregelingen nog actueel zijn, of zij voldoende aansluiten bij beleidsdoelen, of zij transparant en toekomstbestendig zijn ingericht en of de raad voldoende zicht krijgt op de werking en effecten van subsidies. De reactie van het college bevestigt dat de evaluatie van subsidieregelingen als zodanig nog versterking vraagt.

Tot slot gaat het college in op de informatievoorziening aan de raad. Het college geeft aan dat in de jaarstukken al aandacht is voor grotere subsidieontvangers en dat het niet wenselijk is om over alle subsidies uitgebreid te rapporteren. De Rekenkamer begrijpt dat. De aanbeveling is ook niet bedoeld om de P&C-stukken veel omvangrijker te maken. Het gaat er vooral om dat de raad bij grote, structurele of beleidsmatig belangrijke subsidies beter kan zien wat met het geld wordt bereikt. Dat kan ook op een praktische manier, bijvoorbeeld thematisch, eens per periode of gericht op subsidies met een groter financieel of maatschappelijk belang.

De bestuurlijke reactie laat zien dat het college de uitkomsten van het onderzoek serieus neemt. De Rekenkamer vindt het positief dat het college aan de slag wil met de actualisatie van de subsidieverordening en de subsidieregelingen. Dat biedt ook een goed moment om de andere aanbevelingen mee te nemen: betere termijnbewaking, een duidelijker afweging

tussen subsidie en inkoop, periodieke evaluatie en betere informatie aan de raad over wat subsidies opleveren. Daarmee kan het subsidiebeleid verder worden verbeterd en krijgt de raad meer houvast bij zijn controlerende rol.

Bijlage 1

Normenkader – Generiek subsidiebeleid
Beoordeling: Voldoet / Deels / Onvoldoende

Aspect	Norm	Beoordeling	Toelichting
Rechtmatigheid	Subsidies worden verstrekt op basis van een geldige wettelijke en gemeentelijke grondslag	Voldoet	Subsidies worden verstrekt op basis van de Algemene wet bestuursrecht, de Gemeentewet en de Algemene subsidieverordening gemeente Stadskanaal 2018.
Rechtmatigheid	Subsidieaanvragen, verleningen en vaststellingen worden uitgevoerd volgens de geldende regels en binnen de gestelde termijnen.	Deels	Subsidieverleningen verlopen volgens de vastgestelde kaders. Uit interviews komt naar voren dat wettelijke termijnen niet altijd gehaald worden.
Doelmatigheid	De gemeente stuurt op een doelmatige inzet van subsidiegelden.	Deels	Subsidies worden beoordeeld op basis van activiteiten en financiële verantwoording. Er wordt echter geen specifiek subsidiebeheersysteem gebruikt, waardoor overzicht en monitoring beperkt zijn.
Doelmatigheid	Er vindt een afweging plaats tussen subsidieverlening en inkoop.	Deels	In de praktijk wordt niet structureel beoordeeld of subsidie het meest passende instrument is of dat sprake is van een opdrachtrelatie die via inkoop zou moeten worden vormgegeven.
Doeltreffendheid	Subsidies zijn gekoppeld aan beleidsdoelen en activiteiten.	Voldoet	In subsidieregelingen en beschikkingen zijn doelen en activiteiten opgenomen die aansluiten bij gemeentelijke beleidsdoelen.
Doeltreffendheid	De gemeente heeft inzicht in de bijdrage van subsidies aan beleidsdoelen.	Deels	Rapportages geven inzicht in activiteiten en financiële besteding, maar de maatschappelijke effecten van subsidies zijn minder zichtbaar.
Informatie-voorziening aan de raad	De raad wordt geïnformeerd over het subsidiebeleid en de uitvoering daarvan.	Deels	Informatievoorziening verloopt vooral via de planning- en controlcyclus en is voornamelijk financieel van aard. Inzicht in resultaten en maatschappelijke effecten is beperkter.

Bijlage 2

Overzicht subsidies*

*alleen ramingen € 10.000,00 en hoger zijn gespecificeerd

Diverse programma's		
Diverse taakvelden	Stichting Welstad, budgetsubsidie	3.502.600
		3.502.600

Programma 1. Participatie		
Taakveld	*Omschrijving*	*Raming*
Economische promotie	Stichting ZO! Groningen	38.500
	Overige subsidies	6.300
Samenkracht en burgerparticipatie	Stichting Vluchtelingenwerk Noord-Nederland	134.300
	Discriminatie meldpunt Groningen	25.000
	Wijkraden	46.100
	Stichting Participatieraad	19.100
	MFA Noordstee	96.000
	Overige subsidies	28.600
Inkomensregelingen	Jeugdfonds Sport en Cultuur	39.000
	Stichting Leergeld	93.400
	Overige subsidies	14.600
Huishoudelijk hulp (WMO)	Overige subsidies	5.000
Dagbesteding (WMO)	Algemene voorziening De Regenboog	464.700
		1.010.600

Programma 2. Ontplooiing		
Taakveld	*Omschrijving*	*Raming*
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Voorschoolse educatie	1.138.000
	Subsidies VVE-thuis	22.600
	Overige subsidies	3.900
Sportbeleid en activering	Sportfonds	11.500
	Freddy Pranger Memorial	10.000
	GO Sports (inclusief Verrassend Stadskanaal)	15.200
	Jeugdsportsubsidies/jeugdkorting op entreegelden/tarieven	21.300
	Overige subsidies	24.600
Sportaccommodaties	Stichting De Bast	62.200
	Buitensportaccommodaties	89.300
	Zwembaden	234.500
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Stichting centrum voor de kunsten Zuid-Groningen	339.200
	Stichting Kunstzinnige Vorming Stadskanaal	20.500
	Lokale omroep RTV1	21.300
	Subsidieprogramma, activiteitenfonds	11.000
	Overige subsidies	26.100
Musea	Stichting Streekhistorisch Centrum	109.900
Cultureel erfgoed	Overige subsidies	500
Media	Stichting Biblionet Groningen	737.500
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	Overige subsidies	3.000
		2.902.100

Overzicht subsidies*

*alleen ramingen € 10.000,00 en hoger zijn gespecificeerd

Programma 3. Leefbaarheid		
Taakveld	*Omschrijving*	*Raming*
Openbaar vervoer	Overige subsidies	900
Wonen en bouwen	Overige subsidies	3.900
		4.800

Programma 4. Dienstverlening		
Taakveld	*Omschrijving*	*Raming*
Openbare orde en veiligheid	Zorg- en Veiligheidshuis Groningen	37.000
	Overige subsidies	10.500
Volksgezondheid	Lentis, preventieprogramma's	17.900
	Overige subsidies	10.200
		75.600

	Totaal subsidies	**7.495.700**

Bijlage 3

Overzicht geïnterviewden

Gemeente Stadskanaal
Leo Faber - Beleidsadviseur
Egbert Hofstra - Wethouder Cultuur (subsidierelatie Biblionet)
Eddie Huisman – Bestuurlijk juridisch adviseur
Ype Kootstra - Controller
Omar Omar - Beleidsmedewerker Maatschappelijk Zaken
Karl Sluiter – Strategisch concernadviseur en directiesecretaris
Ellen Soppe – Juridisch adviseur
Ingrid Sterenborgh - Wethouder Jeugd en Onderwijs (subsidierelaties VVE)
Arno Reijns - Beleidsadviseur Sociaal Domein
Marc Verschuren - Wethouder Welzijn (subsidierelatie Regenboog)

Extern
Ilona Ebels - Manager Bibliotheken, Biblionet
Anneke Koopmans - Senior financieel adviseur, Biblionet
Sascha Meertens - Teamleider, stichting Peuterwerk
Harriët Wetering - Leidinggevende ambulant, Cosis